

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 28 marca 2014 r. powód G. – Centrum Piekarnictwa i (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. wniósł o zasądzenie w postępowaniu nakazowym od pozwanego Z. M. kwoty 83.121,05 złotych, wraz z odsetkami ustawowymi od dat i kwot wskazanych w pozwie oraz zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu swojego żądania powód wskazał, iż dochodzi swych roszczeń w oparciu zawartą umowę sprzedaży, której potwierdzenie stanowią wystawione faktury.

[pozew k -2-3]

Zarządzeniem z dnia 7 kwietnia 2014 r. skierowano sprawę do rozpoznania w postępowaniu upominawczym, a następnie w dniu 13 maja 2014 r. został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zasądzający na rzecz powoda żądane pozwem kwoty wraz z kosztami sądowymi i kosztami zastępstwa procesowego

[zarządzenie k- 30, nakaz zapłaty k. 33-34].

W dniu 27 czerwca 2014 r. pozwany złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w zakresie kwoty 28.836,86 złotych oraz rozłożenie na zasadzie art. 320 k.p.c. pozostałego świadczenia na 10 równych rat. W uzasadnieniu swojego sprzeciwu wniósł o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron na okoliczność spełnienia części świadczenia oraz sytuacji ekonomicznej pozwanego i przejściowych problemów z płynnością finansową. Wskazał przy tym, iż dokonał częściowej zapłaty należności objętej pozwem.

[sprzeciw k. 40-41].

Na kolejnych terminach rozpraw pełn. stron podtrzymywali wolę ugodowego zakończenia postępowania jednakże z uwagi na wątpliwości dotyczące dokonanych wpłat i ich zarachowania oraz brak możliwości ustalenia przez księgowych obu firm rzeczywistej kwoty wierzytelności do zawarcia ugody nie doszło

[protokoły k-58, k-63, k-64].

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony łączy stała współpraca związana w ramach której pozwany dokonywał u powoda zakupu materiałów cukierniczych. W ramach tejże współpracy pozwany dokonał we wrześniu m. in. zakupu towarów na łączną kwotę 83.121,05 złotych objętą wystawionymi fakturami VAT:

- nr FS- (...) z dnia 2 września 2013 roku na kwotę 2.232,68 zł., z terminem płatności do dnia 17 października 2013 r.;
- nr FS- (...) z dnia 3 września 2013 roku na kwotę 2.313,04 zł., z terminem płatności do dnia 18 października 2013 r.;
- nr FS- (...) z dnia 4 września 2013 roku na kwotę 13.184,24 zł., z terminem płatności do dnia 19 października 2013 r.;
- nr FS- (...) z dnia 6 września 2013 roku na kwotę 5.659,22 zł., z terminem płatności do dnia 21 października 2013 r.;
- nr FS- (...) z dnia 11 września 2013 roku na kwotę 5.289,00 zł., z terminem płatności do dnia 26 października 2013 r. ;

- nr FS- (...) z dnia 11 września 2013 roku na kwotę 19.251,48 zł., z terminem płatności do dnia 26 października 2013 r.;
- nr FS- (...) z dnia 19 września 2013 roku na kwotę 21.340,40 zł., z terminem płatności do dnia 4 listopada 2013 r.;
- nr FS- (...) z dnia 20 września 2013 roku na kwotę 1.296,70 zł., z terminem płatności do dnia 4 listopada 2013 r.;
- nr FS- (...) z dnia 24 września 2013 roku na kwotę 628,83 zł., z terminem płatności do dnia 8 listopada 2013 r.;
- nr FS- (...) z dnia 27 września 2013 roku na kwotę 11.759,91 zł., z terminem płatności do dnia 11 listopada 2013 r.;
- nr FS- (...) z dnia 27 września 2013 roku na kwotę 165,55 zł., z terminem płatności do dnia 11 listopada 2013 r.

[faktury k-15-26].

Pozwany dokonał w dniu 6 czerwca 2014 r. wpłaty kwoty 15.210,84 złotych wskazując jako tytuł płatności „za faktury”, zaś w dniu 11 czerwca 2014 r. wpłaty kwoty 13.626,02 złotych wskazując jako tytuł płatności „faktury”.

[przelewy k-45-45v].

W dniu 31 marca 2014 r. przed Sądem Rejonowym w Skierniewicach powód wytoczył przeciwko pozwanemu pozew o zapłatę kwoty 47.359,79 złotych i w dniu 2 lipca 2014 r. został wydany wyrok uwzględniający w całości roszczenie pozwu. Roszczenie to obejmowało faktury nr: FS- (...), FS- (...), FS- (...), FS- (...) i FS- (...). Roszczenie to nie obejmowało zatem faktur, których zapłaty dochodzi powód w niniejszym postępowaniu.

[akta sprawy V GC 127/14, pozew k-2-3, wyrok k-55-56].

Powód dokonał zarachowania wpłaty kwoty 15.210,84 złotych na poczet należności z faktur objętych postępowaniem V GC 127/14.

[zarachowanie k-57].

Z kolei wpłata kwoty 13.626,02 złotych zarachowana została na poczet faktur: nr (...); nr FS- (...) i częściowo FS- (...).

[zarachowanie k-57].

Pozwany dokonał również w dniu 1 lipca 2014 r. wpłaty kwoty 19.163,24 złotych, która to kwota została zarachowana przez powoda na poczet faktur: nr (...) (objętych niniejszym postępowaniem).

[zarachowanie k-57].

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w postaci dokumentów, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a w szczególności w oparciu o złożone przez stronę powodową zarachowanie wpłat dokonanych przez pozwanego, którego strona pozwana nie zakwestionowała. Podkreślić przy tym należy, iż pomimo dwukrotnego odroczenia rozprawy celem wspólnego ustalenia przez księgowych obu firm stanu wpłat i zarachowań, nie doszło do przedłożenia żadnych dalszych dokumentów. W związku z powyższym Sąd oparł się jedynie na materiale dowodowym przedstawionym przez strony, dokonując stosownego rozliczenia wyłącznie w oparciu o te dokumenty (złożone faktury do akt niniejszej sprawy, faktury z akt sprawy V GC 127/14 oraz zarachowanie wpłat i przy braku przedstawienia dokumentów pozwalających na ustalenie kwoty zarachowanej z faktury FS (...), z której wiarygodność nie była objęta ani niniejszym postępowaniem ani postępowaniem V GC 127/14 – zarachowania k-57) zgodnie z obowiązującą zasadą kontrydiktoryjności sporu i rozkładem ciężaru dowodu. Żadna ze stron nie zaoferowała bowiem (pomimo dostrzeżonych rozbieżności) dalszych dowodów w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Strony niniejszego procesu łączyły kolejne umowy sprzedaży. Stosownie do art. 535 k.c. poprzez umowę sprzedaży sprzedający zobowiązuje się przenieść na kupującego własność i posiadanie rzeczy, zaś kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić cenę. Sprzedaż jest umową odpłatną, wzajemną, zaś zobowiązania stron dochodzą do skutku solo consensu. Skutkiem zawarcia umowy sprzedaży jest zobowiązanie się sprzedawcy do przeniesienia własności rzeczy lub prawa na kupującego oraz zobowiązanie się kupującego do zapłacenia sprzedawcy umówionej ceny (W. Katner „Umowne przeniesienie własności ruchomości w prawie polskim”, Warszawa 1992, str. 51-55).

Zgodnie z treścią art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na stronie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie ciężar dowodu spoczywał na pozwanym, w zakresie wykazania spełnienia części świadczenia oraz swojej trudnej sytuacji finansowej (z uwagi na zgłoszony wniosek o rozłożenie świadczenia na raty), ale także na powodzie w zakresie wykazania prawidłowości i wysokości dokonanych zarachowań wpłat pozwanego na poczet istniejących zobowiązań pozwanego. Należy wskazać, iż kontradiktoryjność procesu cywilnego wymaga, aby to strony wskazywały dowody dla wykazania swoich twierdzeń. Bierność strony w tym zakresie nie zobowiązuje sądu - poza wyjątkowymi przypadkami - do prowadzenia dowodów z urzędu (por. m.in. wyrok SN z 15 grudnia 1998 r., I CKN 944/97, Prok.i Pr. 1999/11-12/38). W sytuacji, gdy stronami procesu są przedsiębiorcy nie istnieją podstawy do tego, by Sąd uprzywilejowywał jedną ze stron poprzez przeprowadzenie z urzędu dowodów uzasadniających jej roszczenia lub zarzuty. Jednocześnie nie jest już obowiązkiem Sądu przeprowadzanie dowodów z urzędu (por. K. Kołakowski „Dowodzenie w procesie cywilnym” Wydawnictwo Zrzeszenia Prawników Polskich, Warszawa 2000 str. 44). Obowiązek wskazywania dowodów obciąża strony (art. 232 k.p.c.).

Pomimo braku przedstawienia przez pozwanego dowodu uiszczenia kwoty 19.163,24 złotych z dnia 1 lipca 2014 r. (a więc już po wniesieniu sprzeciwu) i braku powołania się na taką wpłatę przez pozwanego, Sąd uznał dokonanie tej wpłaty za udowodnione biorąc pod uwagę okoliczność, iż to strona powodowa przedstawiła potwierdzenie zarachowania takiej wpłaty na poczet należności objętych niniejszym pozwem (zarachowanie k-57). Skoro zatem w sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, częściowo z uwagi na dokonane wpłaty a częściowo z uwagi na zgłoszenie wniosku o rozłożenie na raty, Sąd ma zatem obowiązek, w ramach implicite zgłoszonego wniosku o oddalenie powództwa, badać również zasadność roszczenia pozwu przy uwzględnieniu przedstawionego przez powoda potwierdzenia dalszej wpłaty, w kontekście braku cofnięcia powództwa w zakresie objętym tymi wpłatami. Jednocześnie wskazać należy, iż zgodnie z art. 505 § 1 k.p.c. w razie prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty traci moc w części zaskarżonej (a zatem w niniejszej sprawie utracił moc w całości z uwagi na jego zaskarżenie).

W związku z powyższym Sąd, uwzględniając dokonane już zarachowania przez stronę powodową i przedstawione dokumenty, dokonał stosownego rozliczenia. Z uwagi na brak zakwestionowania przez pozwanego dokonanego przez stronę powodową zarachowania uiszczonej przez pozwanego w dniu 6 czerwca 2014 r. wpłaty kwoty 15.210,84 złotych na poczet faktur objętych postępowaniem V GC 127/14 Sąd uznał, iż pozwany w tym zakresie nie zwolnił się ze swojego zobowiązania objętego niniejszym postępowaniem.

Z tych też względów Sąd dokonał niżej wymienionych zarachowań:

1. na poczet dokonanej przez pozwanego w dniu 11 czerwca 2014 r. wpłaty kwoty 13.626,02 złotych zostały zarachowane:

- kwota 2.232,68 zł z faktury nr (...);
- kwota 2.313,04 złotych z faktury nr (...);
- kwota 9.080,30 złotych jako część należności z faktury nr (...);

2. na poczet dokonanej przez pozwanego w dniu 1 lipca 2014 r. wpłaty kwoty 19.163,24 złotych zostały zarachowane:

- kwota 4.103,94 złotych jako pozostała część z faktury nr (...);

- kwota 5.659,22 złotych z faktury nr (...);
- kwota 5.289,00 złotych z faktury nr (...);
- kwota 4.111,08 złotych jako część należności z faktury nr (...) (pozostała z tej faktury kwota 15.140,40 złotych).

W pozostałym zakresie, co do kwoty 50.331,79 złotych, powództwo należało uznać za zasadne i z tego względu Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda powyższą kwotę na podstawie art. 535 k.c.

Na zasądzoną kwotę składają się kwoty:

- 15.140,40 złotych jako pozostała do zapłaty część należności z faktury nr (...);
- 21.340,40 złotych z faktury nr (...);
- 1.296,70 złotych z faktury nr (...);
- 628,83 złotych z faktury nr (...);
- 11.759,91 złotych z faktury nr (...);
- 165,55 złotych z faktury nr (...).

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. zasądzając je od dnia następnego po upływie terminu płatności każdej z tych kwot określonego w wystawionych fakturach. Jednocześnie Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda ustawowe odsetki od kwot już zapłaconych również od dnia następnego po dniu ich wymagalności do dnia dokonanej zapłaty (zgodnie z wyżej przedstawionym zarachowaniem wpłat).

W związku z tym Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda ustawowe odsetki liczone dla kwot:

- 2.232,68 złotych od dnia 18 października 2013 r. do dnia 11 czerwca 2014 r.;
- 2.313,04 złotych od dnia 19 października 2013 r. do dnia 11 czerwca 2014 r.;
- 9.080,30 złotych od dnia 20 października 2013 r. do dnia 11 czerwca 2014 r.;
- 4.103,94 złotych od dnia 20 października 2013 r. do dnia 1 lipca 2014 r.;
- 5.659,22 złotych od dnia 22 października 2013 r. do dnia 1 lipca 2014 r.;
- 5.289,00 złotych od dnia 27 października 2013 r. do dnia 1 lipca 2014 r.;
- 4.111,08 złotych od dnia 27 października 2013 r. do dnia 1 lipca 2014 r.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo jako niezasadne z uwagi na dokonane przez pozwanego wpłaty, uwzględnione i zarachowane również przez powoda na poczet części należności objętych niniejszym pozwem, z uwagi na brak złożenia oświadczenia o cofnięciu powództwa w tym zakresie (co wywiera także wpływ na rozstrzygnięcie w przedmiocie zwrotu kosztów procesu).

Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanego o rozłożenia należności na raty.

Stosownie bowiem do treści art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Przepis ten zawiera szczególną zasadę wyrokowania, określaną jako "moratorium sędziego", która obok charakteru procesowego ma także cechy normy materialnoprawnej.

Podstawą zastosowania przepisu jest wyłącznie uznanie sądu, że zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki (por S. Telenga Komentarz do art. 320 k.p.c. [w:] A. Jakubecki (red.), J. Bodio, T. Demendecki, O. Marcewicz, P. Telenga, M.P. Wójcik, Kodeks postępowania cywilnego. Praktyczny komentarz, Zakamycze, 2005). Regulacja ustawowa problematyki rozkładania na raty wskazuje, iż ustawodawca przewidział zastosowanie tej instytucji w szczególnych sytuacjach życiowych strony. W przedmiotowej sprawie w ocenie Sądu sytuacja taka nie zachodzi, a co najmniej nie została w żaden sposób przez pozwanego wykazana. Pozwany nie udowodnił bowiem żadnych innych okoliczności uzasadniających jego szczególną sytuację, zaś okoliczność w postaci trudnej sytuacji na rynku wynikającej z trudności związanych ze ściągalnością jego wierzytelności jest w aktualnych warunkach rynkowych normalną okolicznością występującą przy prowadzeniu działalności gospodarczej, którą staranny przedsiębiorca winien przewidywać. Regulacja ustawowa problematyki rozkładania na raty wskazuje, iż ustawodawca przewidział zastosowanie tej instytucji w szczególnych sytuacjach strony. Dowodami, które zaświadczać o sytuacji finansowej podmiotu gospodarczego są przede wszystkim dokumenty finansowe, takie jak bilans, sprawozdanie, zeznanie podatkowe, raporty kasowe, wyciągi bankowe ze stanem kont, umowy kredytowe, zajęcia majątku w prowadzonej przeciwko spółce egzekucji komorniczej, itp. oraz dowody osobowe (z zeznań świadków, stron). Pozwany nie przedstawił żadnych wiarygodnych dowodów potwierdzających te okoliczności, zaś powołana okoliczność w postaci trudnej sytuacji finansowej bez przedstawienia żadnych dowodów dokumentujących tę sytuację nie może stanowić podstawy do uprzywilejowania jednej ze stron postępowania, której skutkiem byłoby dalsze opóźnienie w płatności za wykonaną usługę oraz uniknięcie przez pozwanego obowiązku zapłaty odsetek. Jednocześnie nie stawiał się na wyznaczonym terminie rozprawy, na którym mógłby wykazywać swoje racje, pomimo zgłoszonego wniosku o jego przesłuchanie i wezwania do obowiązkowego stawiennictwa.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania w przedmiotowej sprawie art. 320 k.p.c. i zasądził dochodzone pozwem roszczenie, odmawiając rozłożenia go na raty, mając na względzie również ochronę interesów wierzyciela.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. dokonując ich stosownego rozliczenia zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu. Biorąc pod uwagę okoliczność, iż pozwany dał powód do wytoczenia powództwa i częściowe zapłaty nastąpiły w toku postępowania (już po wydaniu nakazu zapłaty), zaś zgodnie z utrwalonym w doktrynie i orzecznictwie poglądem pozwanego w takim przypadku traktuje się jako przegrywającego, powodowi należałoby się zwrot poniesionych kosztów postępowania zgodnie z art. 98 k.p.c. Jednakże biorąc pod uwagę dokonanie tych wpłat przed wydaniem wyroku (prawie rok przed wydanie orzeczenia) strona powodowa, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika powinna w tym zakresie zmienić swoje żądanie i cofnąć powództwo w odpowiednim zakresie z uwagi na dokonane wpłaty. Zasądzenie kwot zapłaconych byłoby bowiem niezasadne w sytuacji, gdy roszczenie zostało częściowo zaspokojone. Strona powodowa natomiast podtrzymała w całości żądanie pozwu, co jest o tyle niezrozumiałe, iż potwierdziła dokonanie wpłat. Z tego też względu Sąd oddalił powództwo w części objętej wykonanymi wpłatami i rozstrzygnął o kosztach procesu w oparciu o art. 100 k.p.c.

Strona powodowa poniosła koszty postępowania w kwocie 7.774,00 złotych (w tym 4.157,00 złotych tytułem opłaty sądowej i 3.617,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego), zaś pozwany poniósł koszty w kwocie 3.617,00 złotych (z tytułu kosztów zastępstwa procesowego). Łącznie koszty postępowania wyniosły 11.391,00 złotych. Pozwany przegrał w 65% (to jest co do 50.331,79 złotych), a zatem w takim też stosunku powinien ponieść koszty postępowania, to jest powinien ponieść koszty w wysokości 7.404,15 złotych a poniósł w wysokości 3.617,00 złotych i z tego względu Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.787,15 złotych tytułem zwrotu tych kosztów.

Z/ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. powoda.